

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 310/2023-7

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca), sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Erikom Šablatúrom, Holíčska 13, Bratislava, proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8Sa/97/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. mája 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov a priznal mu náhradu trov konania pred ústavným súdom a primerané finančné zadosťučinenie 5 000 eur.

2. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom, pretože začalo podaním správnej žaloby 23. novembra 2021 o preskúmanie rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredia Bratislava. Napadnutým rozhodnutím bola zamietnutá sťažovateľova žiadosť o priznanie starobného dôchodku za podmienky zníženého dôchodkového veku v súvislosti s výkonom funkcie zaradenej do I. pracovnej kategórie, pretože nespĺňa zákonné podmienky pre vznik nároku na tento dôchodok (trvanie výkonu zamestnania zaradeného do I. kategórie k zákonom stanovenému dátumu, pozn.). Sťažovateľ sa domnieva, že krajský súd nekoná vo veci primerane vážnosti jeho situácie a významu predmetu konania, keďže ide o zdroj jeho obživy. Po dobu konania, ktoré trvá už viac ako 17 mesiacov, sa aktivita súdu javí sťažovateľovi ako nedostatočná. Krajský súd si za uvedenú dobu vyžiadal len vyjadrenie protistrany k správnej žalobe, ktorú následne zaslal žalobcovi na vyjadrenie. Podľa názoru sťažovateľa došlo takýmto postupom súdu k neopodstatneným prietahom v konaní a porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Prílohu ústavnej sťažnosti tvorí vyjadrenie žalovanej Sociálnej poisťovne, ústredia

Bratislava k správnej žalobe zo 14. júna 2022 a vyjadrenie sťažovateľa k tomuto podaniu žalovanej z 13. októbra 2022.

3. Sťažovateľ si uplatnil aj primerané finančné zadostučinenie 5 000 eur s odôvodnením, že „... konajúci súd spôsobuje prieťahy v konaniach, keď situácia na súde doposiaľ nebola konsolidovaná a neboli k tomu vykonané efektívne opatrenia. Sťažovateľ navrhuje, aby sa Ústavný súd SR zaujímal, čo bráni súdu vykonať efektívne opatrenia na odstránenie nežiaduceho javu v spôsobovaní prieťahov...“.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je okrem iného posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

5. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd zároveň osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. I. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

6. Ústavný súd zohľadňuje aj rozhodovaciu prax a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dva až tri roky v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66).

5. Ústavný súd vo svojej judikatúre súvisiacej s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy opakovane pripomína, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že namietaný postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažnosť spravidla odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

7. V prejednávanom prípade napadnuté konanie trvá od marca 2021 a ku dňu podania ústavnej sťažnosti (5. mája 2023) jeho dĺžka nepresahuje štandardnú dĺžku súdneho konania na jednom stupni sústavy súdov (dva až tri roky). Ide o konanie, ktoré v zmysle ustálenej judikatúry vyžaduje

prednostné vybavenie. Krajský súd však nebol vo veci nečinný a realizoval procesné úkony zabezpečujúce kontradiktórnosť konania a prípravu na rozhodnutie. Vyjadrenie žalovanej Sociálnej poisťovne bolo zabezpečené v júni 2022 a vyjadrenie sťažovateľa k nemu v októbri 2022. Následne uplynulo obdobie šiestich mesiacov, ktoré vo vzťahu k naštudovaniu veci a príprave pojednávania nemožno považovať za ústavne neakceptovateľné obdobie. Zistené predĺženie konania preto ústavný súd vyhodnotil z hľadiska intenzity prietahov za ústavne udržateľné aj s prihliadnutím na mimoriadne pandemické obdobie, ktoré časť napadnutého konania postihlo.

8. Dĺžka napadnutého konania sa teda *prima facie* v zmysle konštantnej judikatúry zatiaľ nejaví ako ústavne neakceptovateľná. Z uvedených dôvodov by ústavný súd ani po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne nemohol dospieť k záveru o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

9. V závere ústavný súd dodáva, že toto uznesenie nebráni sťažovateľovi, aby sa opätovne obrátil so sťažnosťou na ústavný súd, ak dospeje k záveru, že krajský súd naďalej nepostupuje v konaní spôsobom efektívne smerujúcim k nastoleniu jeho právnej istoty.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júna 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu